

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 110/06
10.05.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ и ЕЕ, које све заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ЖЖ", кога заступа пуномоћник БВ, адвокат, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Пироту Гж.694/05 од 29.09.2005. године, у седници одржаној 10.05.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Окружног суда у Пироту Гж.694/05 од 29.09.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Пироту П.1. бр.671/04 од 25.05.2005. године, усвојен је тужбени захтев па су поништена решења директора тужене заведена под бројем 418/1, 409/1, 433/1, 419/1, 412/1, 406/1 и 424/1, сва донета 25.05.2004. године и наложено је туженом да тужиоце врати на рад и призна сва права по основу рада, као и да им надокнади трошкове поступка од 50.437,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Пироту Гж.694/05 од 29.09.2005. године, одбијена је жалба туженог као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе чл.399. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04) и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда из чл.361. став 2. тач.9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде због којих се ревизија може изјавити на основу чл.398. став 1. тач.1., 2. и 4. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били запослени код туженог на неодређено време до доношења појединачних решења, за сваког од тужилаца од 25.05.2004. године, којима су им отказани уговори о раду на основу чл.101. став 1. тач.3. Закона о раду, због повреде радне обавезе из чл.10. тач.28. и 29. Уговора о одређивању права, обавеза и одговорности и повреде чл.18. Закона о штрајку. У оспореним решењима нису наведене конкретне радње сваког од тужилаца којима су учињене повреде радне обавезе, већ се свим тужиоцима ставља на терет да су 14.05.2004. године, за време штрајка, спречавали или ометали запослене у извршавању радних задатака и подстицали их и позивали на штрајк (повреда радне обавезе из чл.10. тач.28. и 29. поменутог Уговора), као и да су штрајк организовали и водили на начин који спречава запослене који нису у штрајку да раде (чл.18. Закона о штрајку). Доношењу решења није претходило упозорење тужилаца на постојање разлога за отказ Уговора о раду, нити је затражено мишљење синдиката, чији су тужиоци били чланови. Нижестепени судови су такође утврдили да су тужиоци са групом радника (укупно 42 запослена), 08.04.2004. године на законит начин организовали штрајк, са захтевом за исплату заосталих зарада и да је одређен простор за окупљање радника у штрајку (кантина), али да су они 14.05.2004. године ненајављено ушли у канцеларију директора туженог и том приликом се задржали 15-20 минута.

Оцењујући законитост оспорених решења на основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су их правилном применом материјалног права поништили, налазећи да су донета у супротности са одредбом чл. 101. став 2., 104. став 3. и 105. Закона о раду ("Сл.гласник РС" бр.70/01), као и чл.18. став 2. Закона о штрајку ("Сл.лист СРЈ" бр.29/96).

У ситуацији коју си нижестепени судови утврдили, да је штрајк организован на законит начин, да тужиоци нису позивали и подстицали остале запослене на штрајк, улазак тужилаца (штрајкача) у канцеларију директора, иако ненајављен, не представља повреду радне обавезе из чл.18. став 2. Закона о штрајку, за коју се може изрећи престанак радног односа, а која се тужиоцима ставља на терет (онемогућавање запослених који нису у штрајку да раде). При том, у смислу чл.6. став 1. истог Закона, обавеза директора туженог, као представника органа коме је штрајк најављен, јесте и да са штрајкачким одбором покуша да споразумно реши настали спор.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени приликом доношења оспореног решења није поступао на начин предвиђен чл.101. став 2. и чл.104. став 3. Закона о раду, јер није упозорио тужиоце на постојање разлога за отказ уговора о раду, нити је затражио сагласност синдиката.

Поред наведеног, оспорена решења донета су и у супротности са одредбом чл.105. Закона о раду, којом је предвиђено да се отказ уговора о раду даје у писменом облику и да обавезно садржи образложење и поуку о правном леку. Оспореним решењима је као разлог за отказ уговора о раду, наведено да су тужиоци повредили радне обавезе утврђене Уговором о одређивању права, обавеза и одговорности (чл.10. тач.28. и 29. Уговора) и Закона о штрајку (чл.18.). Решења не садрже образложење у смислу ове законске одредбе (чл.105. Закона), јер не садрже чињенице и доказе на основу којих је утврђено када, којим радњама и на који начин је сваки од тужилаца починио повреду радне обавезе које им се стављају на терет. Имајући у виду да се у изреци и у образложењу не наводе ни место, ни време, ни начин извршења радње, то нема ни података на основу којих се идентификују радње које указују на повреду радне обавезе и на кривицу тужилаца као основ одговорности (из чл.101. став 1. тач.3. истог Закона), што представља основне елементе одлуке о изрицању отказа, без којих она не може опстати.

С обзиром да тужиоци нису починили повреду радне обавезе из чл.18. Закона о штрајку, у решењима туженог недостаје битан елемент - законито образложење, а да доношењу решења није претходило и упозорење тужилаца (од стране туженог - послодавца) на постојање разлога за отказ Уговора о раду (чл.101. став 2. истог Закона), нити је затражена сагласност синдиката чији су тужиоци чланови (чл.104. став 3. Закона), то су оспорена решења о отказу уговора о раду правилно поништена као незаконита.

Правну последицу поништаја одлуке о престанку радног односа представља реинтеграција запосленог, што према чл.108. Закона о раду подразумева обавезу послодавца да врати запосленог на рад и раније радно место и призна сва права по основу рада од престанка радног односа до реинтеграције.

Наводима у ревизији који се односе на упозорење тужилаца и обавештење синдиката напада се оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, што у складу са чл.398. став 2. ЗПП, у поступку по ревизији није дозвољено.

На основу чл.405. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

вг